

Rolnicze emerytury i renty po 1 stycznia 2013 r.

Z dniem 1 stycznia 2013 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 6 czerwca 2012 r. poz. 637), która, poprzez art. 3, wprowadzi zmiany do ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 z późn. zm.).

Zmiany te polegają na:

- podwyższaniu i sukcesywnym zrównaniu wieku emerytalnego dla kobiet oraz mężczyzn (art. 19 ust. 1 pkt 1, ust. 1a i 1b),
- ograniczeniu możliwości skorzystania z emerytur rolniczych z art. 19 ust. 2, czyli tzw. emerytur „wcześniejszych” (art. 19 ust. 2a, art. 26 ust. 3),
- wprowadzeniu możliwości przejścia na częściową emeryturę rolniczą (art. 19a),
- wprowadzeniu okresowej emerytury rolniczej (art. 15 ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS...),
- zmianie niektórych zasad wypłaty części uzupełniającej emerytury lub renty rolniczej (art. 22 ust. 1 oraz art. 28 ust. 11 i 12).

Podwyższanie i zrównanie wieku emerytalnego

Podwyższanie wieku emerytalnego zacznie się od roku 2013 i będzie przebiegało stopniowo. Obejmie kobiety urodzone po dniu 31 grudnia 1952 r. i mężczyzn urodzonych po dniu 31 grudnia 1947 r.

Pełnym wiekiem emerytalnym wynoszącym 67 lat będą musiały legitymować się kobiety urodzone po dniu 30 września 1973 r. (mające obecnie 39 lat) i mężczyźni urodzeni po dniu 30 września 1953 r. (mający obecnie 59 lat).

Docelowe 67 lat zostanie osiągnięte w przypadku mężczyzn w 2020 r. a w przypadku kobiet w 2040 r., a więc odpowiednio po 7 i 27 latach od początku podnoszenia wieku emerytalnego.

Przykład

Na podstawie przepisów obowiązujących do 31 grudnia 2012 r. kobieta, ur. w styczniu 1955 r., mogłaby ubiegać się o emeryturę rolniczą w styczniu 2015 r. (ukończy wówczas 60 lat). Po wprowadzeniu zmian od 1 stycznia 2013 r. wymagany wiek emerytalny dla takiej kobiety wyniesie 60 lat i 9 miesięcy. A zatem kobieta ta będzie mogła ubiegać się o emeryturę rolniczą dopiero w październiku 2015 r.

Ograniczenie uzyskania emerytury rolniczej

Emerytury z art. 19 ust. 2, tzw. emerytury „wcześniejsze” będą przyznawane tylko rolnikom, którzy do dnia 31 grudnia 2017 r. ukończą wiek 55 lat – kobieta lub 60 lat – mężczyzna, będą legitymować się okresem co najmniej 30 lat podlegania wyłącznie rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i zaprzestaną prowadzenia działalności rolniczej.

Z emerytur tych będą mogły skorzystać wyłącznie:

- kobiety urodzone przed 1 stycznia 1963 r.,
- mężczyźni urodzeni przed 1 stycznia 1958 r.

Wydłużenie wieku emerytalnego i pozostawienie wieku wymaganego do wcześniejszej emerytury na dotychczasowym poziomie spowoduje obniżenie wysokości części uzupełniającej emerytury rolniczej „wcześniejszej”. Świadczenie to będzie obniżane po 5% emerytury podstawowej za każdy rok dzielący uprawnionego od wieku emerytalnego i, jak dotychczas, będzie podwyższane o 5% po osiągnięciu kolejnego roku życia.

Przykład

W styczniu 2013 r. kobieta, ur. 1 stycznia 1958 r., spełniła warunki do emerytury rolniczej „wcześniejszej” (ukończyła 55 lat, posiadała 30 lat ubezpieczenia rolniczego i zaprzestała

prowadzenia działalności rolniczej). Wysokość części uzupełniającej emerytury rolniczej zostanie obniżona za 6 pełnych lat, ponieważ w wyniku wydłużenia wieku emerytalnego dla tej kobiety to 61 lat i 9 miesięcy (61 lat – 55 lat).

Za każdy rok dzielący kobietę od wieku emerytalnego część uzupełniająca zostanie zmniejszona o 5% emerytury podstawowej, czyli łącznie o 30% emerytury podstawowej. Po upływie każdego kolejnego roku życia część uzupełniająca będzie podwyższana o 5% emerytury podstawowej – zgodnie z podanymi zasadami:

od 01.01.2013 r. – zmniejszenie o 30%,

od 01.01.2014 r. – zmniejszenie o 25%,

od 01.01.2015 r. – zmniejszenie o 20%,

od 01.01.2016 r. – zmniejszenie o 15%,

od 01.01.2017 r. – zmniejszenie o 10%,

od 01.01.2018 r. – zmniejszenie o 5%,

od 01.01.2019 r. – zmniejszenie o 0%.

Częściowa emerytura rolnicza

O emeryturę częściową będą mogli ubiegać się ubezpieczeni (rolnicy, domownicy), tj:

- kobiety, które osiągnęły wiek 62 lata i mają co najmniej 35 letni okres podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu,
- mężczyźni, którzy osiągnęli wiek 65 lat i posiadają co najmniej 40 letni okres podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Wysokość częściowej emerytury rolniczej będzie wynosić 50% kwoty emerytury rolniczej ustalonej na ogólnych zasadach i nie będzie podlegać podwyższeniu do kwoty emerytury podstawowej.

Wysokość tego świadczenia nie będzie zmniejszana, mimo że emeryt będzie prowadził działalność rolniczą.

Emerytura częściowa nie będzie również zmniejszana ani zawieszana, gdy emeryt będzie osiągał przychody z tytułu działalności pozarolniczej podlegającej ubezpieczeniu społecznemu (np. z tytułu zatrudnienia).

Przy częściowej emeryturze rolniczej będą wypłacane te wszystkie dodatki, które są przyznawane, na podstawie odrębnych przepisów, emerytom, którzy osiągnęli powszechny wiek emerytalny.

Z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego przez osobę uprawnioną częściowa emerytura rolnicza zostanie z urzędu zamieniona na emeryturę rolniczą i wówczas część uzupełniająca emerytury rolniczej może ulec zawieszeniu, jeżeli emeryt nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Emerytura częściowa będzie dostępna dla kobiet od 2021 r. (urodzonych po 1958 r.) oraz dla mężczyzn od 2013 r. (urodzonych po 1947 r.).

Postępowanie o przyznanie częściowej emerytury rolniczej wszczyna się na podstawie wniosku, złożonego przez osobę zainteresowaną na takich samych zasadach, jak w przypadku emerytury rolniczej w pełnym wieku emerytalnym.

Okresowa emerytura rolnicza

Osobom, którym upłynął okres, na jaki została im przyznana renta strukturalna przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a które nie osiągnęły jeszcze wieku emerytalnego, będzie przysługiwała okresowa emerytura rolnicza do dnia osiągnięcia tego wieku.

Emerytura okresowa będzie przysługiwała w wysokości emerytury podstawowej – bez względu na posiadany okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Do okresowej emerytury rolniczej będą stosowane odpowiednio przepisy ustawy dotyczące emerytury rolniczej.

Okresowa emerytura rolnicza będzie podlegać zawieszeniu (w odpowiedniej części), jeżeli emeryt nie zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu ustawy oraz zmniejszeniu, jeżeli osiągnie przychody z tytułu działalności pozarolniczej podlegającej ubezpieczeniu społecznemu w wysokości powodującej zmniejszenie świadczenia.

Przy emeryturze okresowej będą wypłacane dodatki przyznane na podstawie odrębnych przepisów.

Osoba zainteresowana, która utraci prawo do renty strukturalnej, a która nie osiągnęła wieku emerytalnego, powinna zwrócić się do Oddziału Regionalnego lub Placówki Terenowej KRUS, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania, z wnioskiem o przyznanie prawa do okresowej emerytury rolniczej. Do wniosku powinna dołączyć kopię decyzji ARiMR przyznającej rentę strukturalną.

Z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego okresowa emerytura rolnicza zostanie z urzędu zamieniona na emeryturę rolniczą, jeżeli uprawniony do emerytury okresowej będzie legitymował się co najmniej 25 letnim okresem ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Nowe rozwiązania w zakresie wypłaty emerytur i rent rolniczych

- możliwość podejmowania pracy pozarolniczej przez osoby uprawnione do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, bez utraty prawa do tego świadczenia**

Osoby uprawnione do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy będą mogły podejmować, w czasie pobierania tego świadczenia, inną działalność nie związaną z rolnictwem, podlegającą ubezpieczeniu społecznemu, nie tracąc prawa do tej renty.

W zależności od uzyskanego przychodu świadczenie będzie ulegało zmniejszeniu (zawieszeniu) na zasadach wynikających z przepisów obowiązujących w systemie powszechnym.

możliwość uzyskania pełnej emerytury lub renty w przypadku prowadzenia przez rencistę lub emeryta, w pełnym wieku emerytalnym, działalności rolniczej z małżonkiem, który podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy

Zarówno rencista, jak i emeryt, z wyjątkiem osób uprawnionych do emerytury wcześniejszej lub okresowej, będą mogli prowadzić działalność rolniczą bez zawieszania wypłaty części uzupełniającej tego świadczenia, jeżeli małżonek emeryta/rencisty będzie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy.

Informacja ze strony www.krus.gov.pl

pozyskana za pośrednictwem OR KRUS w Bydgoszczy